

**СИНДИКАТ ЗДРАВСТВА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

БањаЛука, ул. Српска 32

тел: +387-51-214-936, e-mail: info@sindikatzdravstva.rs.ba

Број: 122/26

Датум: 6.7.2026. године

- **НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Трг јасеновачких жртава број 1
78 00 Бања Лука
- **КЛУБОВИМА ПОСЛАНИКА**
- **ВЛАДИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Трг Републике Српске број 1
78 000 Бања Лука
- **САВИ МИНИЋУ, премијеру**
- **МИНИСТАРСТВУ ЗДРАВЉА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Трг Републике Српске број 1
78 000 Бања Лука
- **АЛЕНУ ШЕРАНИЋУ, министру**

**Предмет: Захтјев за повлачење Нацрта закона о измјенама и допунама
Закона о здравственим коморама Републике Српске из скупштинске процедуре!**

**СТАВ СИНДИКАТА ЗДРАВСТВА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Након детаљне анализе Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о здравственим коморама Синдикат здравства и социјалне заштите Републике Српске, као репрезентативни и најбројнији синдикат у области здравства и социјалне заштите изражава јасно и категорично противљење предложеним рјешењима и тражи његово повлачење из скупштинске процедуре ради поновне, свеобухватне израде и усаглашавања рјешења путем социјалног дијалога.

Предложени текст закона у садашњем облику не представља уравнотежено системско рјешење, већ уводи нова финансијска оптерећења, проширује обавезе запослених и ствара значајну правну несигурност у систему здравствене заштите.

УСТАВНО – ПРАВНИ И МЕЂУНАРОДНИ ОСНОВ

Уставом Републике Српске гарантовано је право на рад, слободу удруживања и заштиту радничких права.

Законом о раду Републике Српске гарантована је слобода синдикалног организовања и заштита економских и социјалних интереса запослених.

Конвенцијама Међународне организације рада, нарочито Конвенцијом број 87 гарантовано је синдикално организовање, а Конвенцијом број 98 право на организовање и колективно преговарање.

Наведени стандарди јасно утврђују право радника на слободно удруживање, заштиту личних интереса путем синдиката, те забрану стварања правног или фактичког система који би та права радника ослабио или довео у подређен положај.

ОБАВЕЗНО ЧЛАНСТВО – НЕПРИХВАТЉИВО ОГРАНИЧЕЊЕ СЛОБОДЕ

Нацрт закона уводи обавезно чланство у здравственим коморама као услов за рад. Синдикат сматра да је овакво рјешење проблематично са становишта основних права радника јер:

- Условљава право на рад чланством у професионалној организацији;
- Не оставља простор за слободан избор удруживања;
- Уводи институционалну обавезу која нема довољно јасно образложен јавни интерес за све категорије здравствених радника;
- Обавезно чланство у овако широко постављеном облику представља непотребно административно и правно условљавање обављања професије.

НОВА ФИНАНСИЈСКА ОПТЕРЕЂЕЊА ЗА РАДНИКЕ

Анализом актуелног законског рјешења утврђујемо да су здравствене коморе самосталне, професионалне организације доктора медицине, доктора стоматологије и дипломираних фармацеута, те из тога разлога и постоје три коморе на подручју Републике Српске.

С обзиром да је чланом 20. и 21. Закона о здравственим коморама Републике Српске дефинисано да „коморе стичу средства за рад од: чланарина, накнада за упис у именик чланова коморе, поклона, легата и других извора прихода“, али и „да чланови сваке коморе обавезно плаћају чланарину и накнаду за упис у именик чланова коморе“, поставља се питање **да ли је наметање обавеза финансијске природе здравственим радницима основни разлог Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о здравственим коморама Републике Српске?**

Посебно забрињава чињеница да закон директно уводи низ трошкова за здравствене раднике, укључујући:

- обавезну чланарину у више новоуспостављених комора;
- трошкове издавања и обнове лиценци;
- трошкове континуиране едукације;
- трошкове провјере знања и компетенција,
- друге накнаде које ће накнадно бити прописане актима комора.

При томе, закон не даје јасне одговоре на кључна питања:

- **Ко сноси трошкове учешћа (пут, смјештај, одсуство са рада)?**
- **Да ли послодавац има обавезу да обезбједи услове?**
- **Шта се дешава ако радник не може испунити услове из објективних разлога?**

Овакво нормативно рјешење преноси финансијски терет на запослене без јасног система заштите!

У тренутку када се здравствени систем суочава са недостатком кадрова, одласком здравствених радника и недовољним примањима, умјесто мјера које ће побољшати њихов положај предлаже се Закон којим се уводе нове чланарине, нове накнаде, нови административни поступци које ће непосредно или посредно плаћати сами здравствени радници. Такав приступ је неприхватљив и шаље погрешну поруку онима који свакодневно носе здравствени систем.

Дакле, осим намјере оснивања пет нових комора, обавезног чланства и наметања додатних материјално-финансијских обавеза појединим категоријама здравствених радника, не видимо другу сврху Нацрта предметног закона.

КОНТРОЛА ЛИЦЕНЦЕ И ПОСЉЕДИЦЕ ПО РАДНИ ОДНОС

Што се тиче дјелатности комора, у суштини се сведе на досадашње, с тим да су по набројаним тачкама прецизније дефинисане уз поједина одступања као што су:

Члан 5. тачка 11. Закона о здравственим коморама Републике Српске која гласи:

„давање мишљења надлежном органу на план и програм специјализација, план и програм приправничког стажа и стручног испита, план уписа студената одговарајућег факултета, план мреже здравствених установа, краткорочне и дуговорочне планове развоја здравствене заштите“

А која би се могла довести у вези са чланом 3. Нацрта измјена и допуна предметног Закона којим је дефинисано да се члан 5. мијења и тачка 13. гласи:

„давање мишљења за здравственог радника који је предложен за звање примаријус о његовом раду на унапређењу и заштити интереса и заштити здравља грађана о спровођењу медицинске етике и деонтологије“.

Такође су у овом члану додате четири нове тачке (9,10,11 и 12) којима је дефинисано организовање едукација, доношење општег акта плана едукација, издавање увјерења о учествовању у програмима едукација, те достављање Министарству здравља и социјалне заштите пројекција потребе за специјализације и/или субспецијализације за Годишњи план специјализација и/или субспецијализација у Републици Српској.

Исто је уско везано са чланом 6. Нацрта измјена и допуна предметног закона којим је дефинисано да се члан 8. Закона о здравственим коморама мијења и гласи:

„Лиценца се обнавља сваке пете године на основу укупног броја стечених бодова из континуиране едукације, а у складу са прописом којим се уређује поступак организовања и спровођења континуиране едукације.“

Иако закон формално не уређује престанак радног односа, **губитак или необнављање лиценце практично директно онемогућава рад здравственог радника**. То значи да коморе добијају директан утицај на радноправни статус запослених, без довољно јасно дефинисаних механизма заштите, жалбе и независне контроле.

Анализом наведених одредби, стичемо утисак да је основни разлог Нацрта измјена и допуна предметног закона у ствари наметање обавеза материјалне, али и формалне природе здравственим радницима, а одредбе у вези са едукацијама и лиценцама су додате узгред, како би све заједно оставило утисак да се ипак ради о интересима здравствених радника. Међутим, евидентно је да предложено није у интересу здравствених радника, што се види из напријед образложеног.

Синдикат здравства и социјалне заштите Републике Српске, вођен општим друштвеним начелима, објективно гледа на чињеницу да би наведене одредбе којима је дефинисан начин стицања и обнављања лиценце, могле на неке раднике утицати повољно, док би на друге утицале неповољно, као што и иначе бива са општим правним актима. Опште је познато да је тешко, готово немогуће правне норме дефинисати на начин да сви на које се односе буду задовољни, али исто тако је незахвално наметати радницима обавезе које нису до краја законски уређене, а оставља се простор да радници могу сносити посљедице уколико исте не буду испоштовали.

РИЗИК ПРЕНОСА СИНДИКАЛНИХ НАДЛЕЖНОСТИ

Посебно је проблематично што се здравственим коморама даје надлежност у области: заштите професионалних и материјалних интереса чланова, дисциплинских поступака, етичких и професионалних стандарда, услова за прибављање и одржавање лиценце.

Оваквим поступањем директно се улази у оквире синдикалног рада и дјеловања, што је за синдикат неприхватљиво.

ИЗОСТАНАК СТВАРНОГ СОЦИЈАЛНОГ ДИЈАЛОГА

Синдикат констатује да приликом припреме предметног Нацрта закона није спроведен суштински социјални дијалог са репрезентативним синдикатом, нити је уважена чињеница да се ради о пропису који директно утиче на радноправни, професионални и финансијски статус хиљада здравствених радника.

ЗАКЉУЧАК И ЗАХТЈЕВИ

Синдикат здравства и социјалне заштите Републике Српске не прихвата предложени Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о здравственим коморама Републике Српске у постојећем облику!

Из наведених разлога Синдикат здравства и социјалне заштите Републике Српске захтијева да:

- **Предметни Нацрт закона одмах буде повучен из скупштинске процедуре!**
- **Да се отвори потпуни институционални и социјални дијалог!**
- **Да у процес израде буде укључен репрезентативни Синдикат здравства и социјалне заштите Републике Српске!**
- **Да се припреми нови законски текст који неће уводити нова финансијска оптерећења радницима!**

Народна скупштина Републике Српске не треба да усвоји закон који здравственим радницима не доноси ни једно ново право, а истовремено им намеће нове чланарине, нове накнаде, нове административне обавезе и нове ризике по њихов радноправни статус.

Републици Српској потребни су мотивисани и задовољни здравствени радници.

Управо због тога Синдикат здравства и социјалне заштите Републике Српске позива Владу Републике Српске и народне посланике да повуку нацрт закона из скупштинске процедуре и омогуће израду новог текста закона кроз институционални социјални дијалог.

ПРЕДСЈЕДНИК

с.р. Милош Пурковић

Достављено:

-наслову;

-а/а.